კორონავირუსის პანდემიასთან დაკავშირებული ანგლიციზმები და ნეოლოგიზმები ქართულ და ინგლისურენოვან მედიაში

მარიამ ბახტაძე

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ანგლისტიკაში ფილოლოგიის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

უცხო ენათა ფილოლოგია (ანგლისტიკა, გერმანული ფილოლოგია, რომანული ფილოლოგია) და შედარებითი ლიტერატურათმცოდნეობა

(მიმართულება: ანგლისტიკა)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნინო გულიაშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

მარიამ ბახტაძე

29.06.2022

მადლობა

მადლობას ვუხდი ჩემს სამეცნიერო ხელმძღვანელს, ქალბატონ ნინო გულიაშვილს, ვისი დახმარებითაც დავწერე აღნიშნული ნაშრომი. ასევე, ჩემს ლექტორებს, რომლებმაც მომცეს ცოდნა და განათლება, რაც დამეხმარება კვლევის განხორციელებაში.

სარჩევი

შესავალი **1**

I. ლიტერატური მიმოხილვა **3**

1.1 ენის რაობა და მნიშვნელობა 4

1.2 ენა და გლობალიზაცია 5

1.3 ნეოლოგიზმების განმარტება 7

1.4 ანგლიციზმები 11

1.5 წინარე კვლევები 13

II კვლევის მეთოდოლოგია **17**

III შედეგების გაანალიზება და დისკუსია **18**

3.1. კოვიდ-19-ის პანდემიასთან და ვაქცინაციასთან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები 19

ცხრილი. 1. სიტყვა „Covid“ ის შემცვლელი ნეოლოგიზმები. 19

ცხრილი 2. კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 31

ცხრილი 3. ვაქცინასთან და პანდემიასთან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 31

ცხრილი 4. ვაქცინა/პანდემიასთან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 39

3.2. კოვიდ-19-ის პანდემიასთან და ვაქცინაციასთან დაკავშირებული სამედიცინო ნეოლოგიზმები 39

3.3. კოვიდ-19-ის პანდემიასთან და ვაქცინაციასთან დაკავშირებული ანგლიციზმები ქართულ მედიაში 40

ცხრილი 5. ანგლიციზმების სიხშირე ქართულ მედიაში. 40

ცხრილი 6. ანგლიციზმები ქართულ მედიაში..... 45

დასკვნა..... 45

ბიბლიოგრაფია..... 47

დანართი 51

ცხრილი 7. სამედიცინო ნეოლოგიზმები - ვაქცინის, კოვიდ-19-ის შტამების და ტალღების დასახელებები 51

ცხრილი 8. სამედიცინო აკრონიმები. 53

ცხრილი 9. ქართულ მედიაში აღმოჩენილი ანგლიციზმების წყაროები 54

ცხრილი. 1. სიტყვა „Covid“ ის შემცვლელი ნეოლოგიზმები. 19

ცხრილი 2. კოვიდ-19-თან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 31

ცხრილი 3. ვაქცინასთან და პანდემიასთან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 32

ცხრილი 4. ვაქცინა/პანდემიასთან დაკავშირებული ნეოლოგიზმები. 40

ცხრილი 5. ანგლიციზმების სიხშირე ქართულ მედიაში. 40

ცხრილი 6. ანგლიციზმები ქართულ მედიაში..... 46

აბსტრაქტი

2019 წელს მსოფლიოში კორონავირუსის პანდემია გავრცელდა. ახალმა მოვლენამ შეცვალა ჩვენი ცხოვრება; ასევე ამ პერიოდში გაჩნდა ბევრი ახალი სიტყვა. მედია ნეოლოგიზმების გავრცელების მთავარი წყაროა. ამიტომაც კვლევა მიზნად ისახავს აღმოაჩინოს კორონავირუსის პანდემიის პერიოდში ინგლისურ ენაში წარმოქმნილი ნეოლოგიზმები, ქართულ ენასათან მიმართებაში კი გამოავლინოს, დამკვიდრდა თუ არა პანდემიასთან დაკავშირებული ანგლიციზმები. კვლევაში ასევე წარმოდგენილია, თუ რომელი სიტყვაწარმოებით ტიპს წარმოადგენს თითოეული ნეოლოგიზმი, რომელი სიტყვაწარმოების ტიპია ყველაზე ხშირად გავრცელებული.

კვლევის მეთოდოლოგია შერეულია; ნეოლოგიზმების აღმოსაჩენად ძირითად წყაროს წარმოადგენდა „theguardian.com", ხოლო ანგლიციზმების შემთხვევაში "radiotavifleba.ge". თვისებრივი კვლევის ეტაპზე აღმოვაჩინეთ და გავაანალიზეთ ნეოლოგიზმები ლიუ და ლიუს (2014) თეორიის მიხედვით. ანგლიციზმების შემთხვევაში კი რაოდენობრივი კვლევის საფუძველზე შევისწავლეთ მათი სიხშირის დინამიკა მედიაში.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ნეოლოგიზმი, ანგლიციზმი, კოვიდ-19, პანდემია, ვაქცინა, მედია.

Abstract

In 2019 Coronavirus pandemic was spread around the world. The new virus has drastically changed our lives. During this period a lot of neologisms emerged in the English language. The media appears to be the main source of new words. The research aims to investigate neologisms that emerged in the English language. In relation to the Georgian language, its goal is to explore pandemic-related anglicisms. The study focuses on the formation of each neologism and identifies the most common types of word formation.

The research is based on a mixed methodology, which combines qualitative and quantitative aspects. The main source of neologisms was "the Guardian.com" and for anglicisms - "radiotavisupleba.ge". At the stage of the qualitative research, neologisms were analyzed according to Liu and Liu's (2014) word-formation theory. In the case of anglicisms, we studied the dynamics of their frequency in the media on the basis of quantitative research.

Key words: neologism, anglicism, Covid-19, pandemic, vaccine, media